

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره دوم - سال دوم
۱۳۶۴ - ۱۳۶۵

شماره ترتیب چاپ ۹۸۸

شماره دفتر ثبت ۳۳۷

شماره ۸۵۰۶۶
تاریخ ۶۴/۱۰/۲۹
برادرگرامی حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاهها ونحوه رسیدگی آنها که بنا به
پیشنهاد شماره ۱۵/۲۹۵۱ مورخ ۱۳۶۴/۸/۱۵ دادگستری جمهوری اسلامی ایران در
جلسه مورخ ۱۳۶۴/۸/۲۲ هیات وزیران بتصویب رسیده است به پیوست تقدیم و تقاضای
تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر
میرحسین موسوی

نظرباینکه مطابق ماده ۲۸۴ قانون اصلاح قانون آئین نامه دادرسی کیفری مصوب
۶۱/۶/۶ و نیز طبق نظریه شماره ۸۹۹۸ مورخ ۶۲/۴/۵ شورای محترم نگهبان تجدیدنظر
در احکام دادگاهها و احکام شرع منظور گردیده است علیهذا جهت تعیین مراجع صالحه
تجدیدنظر ونحوه رسیدگی به موارد مزبور لایحه ذیل تقدیم میگردد.

لایحه تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاهها ونحوه رسیدگی آنها

فصل اول - مراجع تجدیدنظر

ماده ۱ - احکام دادگاهها در مواردیکه مطابق این قانون قابل تجدیدنظر است در

دیوانعالی کشور بررسی و در صورت لزوم نقض میگردد و بشرح مواد آتی مورد رسیدگی مجدد قرار میگیرد .

ماده ۲ - مرجع تجدیدنظر ، دادگاه صادرکننده حکم است .

ماده ۳ - دادگاه صادرکننده حکم چنانچه نظر دیوانعالی کشور را پذیرفت مطابق آن حکم مقتضی صادر میکند و در غیر این صورت پرونده را نزد رئیس کل دادگاهها یا رئیس دادگستری میفرستد تا رئیس آن را به شعبه صالح هم عرض ارجاع دهد .

تبصره ۱ - در مورد تجدیدنظر احکام دادگاههای کیفری یک و دادگاههای مدنی خاص چنانچه در محل بیش از یک شعبه دادگاه مربوط وجود نداشته باشد ، رئیس پرونده را به نزدیکترین دادگاه کیفری یک یا دادگاه مدنی خاص ارسال مینماید .

تبصره ۲ - چنانچه دادگاه کیفری ۲ بیش از یک شعبه نداشته باشد رئیس پرونده را به دادگاه کیفری یک همان محل جهت رسیدگی ارجاع مینماید و اگر دادگاه کیفری یک نیز در محل نباشد پرونده به نزدیکترین دادگاه کیفری ۲ ارسال میشود .

فصل دوم - موارد تجدیدنظر و نحوه رسیدگی

ماده ۴ - در موارد زیر محکوم علیه ، یا وکیل و یا قائم مقام قانونی وی ، میتواند از دیوانعالی کشور تقاضای تجدیدنظر نماید .

الف - در صورتیکه ادعای قاضی صادرکننده حکم موازین شرعی را در حکم رعایت نکرده است .

ب - هرگاه ادعا نماید که مدارک استنادی علیه محکوم علیه فاقد اعتبار بوده و یا شهود به دروغ شهادت داده و یا واجد شرایط شرعی و قانونی اداء شهادت نبوده اند
ج - چنانچه با ادله و مدارک قابل استناد مدعی شود که قاضی واجد صلاحیت نبوده است .

ماده ۵ - قاضی صادرکننده حکم نیز چنانچه به اشتباه قانونی یا شرعی و یا خلاف واقع بودن حکم خود قطع پیدا کند میتواند مراتب را مستدلا و کتبا به دیوانعالی کشور اعلام نماید .

دیوانعالی کشور پس از رسیدگی چنانچه مستندات قاضی را کافی دید حد اکثر ظرف سی روز حکم را نقض و حسب مورد پرونده را به مرجع صالح برای تجدیدنظر میفرستد .

ماده ۶ - اشخاص زیرنیز درخواست تجدیدنظر نسبت به احکام دادگاهها را در مواردی دارند که قطع به اشتباه قانونی و شرعی قاضی پرونده پیدا میکنند بنحوی که اگر به او تذکر داده شود متنبه میگردد و متوجه اشتباه خود میشود و همچنین در صورتیکه قاضی پرونده را صالح برای رسیدگی و انشاء حکم در موضوع پرونده نمی دانند .

۱- دادستان .

۲- دادیارتنظیم کننده کیفر خواست یا قاضی مجری حکم با موافقت دادستان دیوانعالی کشور مرجع این درخواست است و رسیدگی حسب مورد مطابق مواد ۷ یا ۸ بعمل خواهد آمد .

ماده ۷ - متقاضی باید درخواست خود را حداقل در دوسخه تهیه و به دفتر دیوانعالی کشور تسلیم نماید .

دیوانعالی کشور در جلسه اداری و خارج از نوبت و حداکثر ظرف ده روز به تقاضا رسیدگی مینماید ، در موارد الف و ماده ۴ و قسمت اول ماده ۶ نسخه ای از درخواست را برای دادگاه صادرکننده حکم نزد قاضی پرونده میفرستد ، دادگاه مذکور موظف است ظرف ده روز به دیوانعالی کشور پاسخ دهد ، پس از دریافت پاسخ .

۱- چنانچه قاضی پرونده اعلام نموده باشد که اعتراض را موجه تشخیص داده و به اشتباه خود قطع پیدا کرده است مطابق ماده ۵ حکم نقض و پرونده برای رسیدگی به مرجع صالح فرستاده میشود .

۲- در صورتیکه اعتراض موجه تشخیص داده نشود و یا قاضی صادرکننده حکم در همان دادگاه شاغل نباشد و نیز در مورد بند ج ماده ۴ و قسمت دوم ماده ۶ مطابق ماده ۸ اقدام میشود .

تبصره - متقاضی میتواند یک نسخه از درخواست خود را نیز به اجرای احکام دادگاه صادرکننده حکم بفرستد . اجرای احکام موظف است بلافاصله دیوانعالی کشور را در جریان این تقاضا قرار دهد .

ماده ۸ - در مورد بند ۲ ماده ۷ دیوانعالی کشور حداکثر ظرف سی روز به مستندات متقاضی رسیدگی میکند و چنانچه ادله و مدارک او را کافی برای نقض دانست حکم را نقض و پرونده را برای رسیدگی به مرجع صالح میفرستند ، در غیر اینصورت قرار رد درخواست را صادر مینماید و پرونده برای اجرای حکم فرستاده میشود .

ماده ۹ - در صورتیکه درخواست حداکثر ظرف ده روز پس از صدور حکم به دیوانعالی

کشور یا اجرای احکام دادگاه صادرکننده حکم واصل شده باشد اجرای حکم صادره تا رد درخواست متقاضی و یا نقض حکم و حداکثر به مدت ۶۰ روز از تاریخ صدور حکم متوقف خواهد شد.

ماده ۱۰ - در کلیه مواردی که مطابق این قانون تقاضای تجدیدنظر از جانب محکوم علیه یا قاضی صادرکننده حکم یا قضات دیگر مذکور در ماده ۶ بعمل میآید تقاضای تجدیدنظر برای باردوم در صورتی پذیرفته میشود که جهت آن همان جهت تقاضای تجدیدنظر اول نباشد، در غیر این صورت دیوانعالی کشور قرار رد درخواست را صادر مینماید. ع

وزیر دادگستری

نخست وزیر

تاریخ چاپ ۱۳۶۴/۱۰/۳۰
اداره کل قوانین

ماده ۲۸۴ و ۲۸۴ مکرر قانون آئین دادرسی کیفری
مصوب ۶۱/۶/۶

ماده ۲۸۴ - حکم دادگاه بدوی تنها در ۳ مورد قابل نقض و تجدیدنظر است و در سایر موارد قطعی است.

۱- جاییکه قاضی پرونده قطع پیدا کند که حکمش برخلاف موازین قانونی یا شرعی بوده است
۲- جاییکه قاضی دیگری قطع به اشتباه قانونی یا شرعی قاضی پرونده پیدا کند، به نحوی که اگر به او تذکر داده شود متنبه گردد و متوجه اشتباه خود شود.
۳- جاییکه ثابت شود قاضی پرونده صلاحیت رسیدگی و انشاء حکم را در موضوع پرونده نداشته است.

ماده ۲۸۴ مکرر - پس از نقض حکم دادگاه بعدی تجدیدنظر در همان دادگاه یا دادگاه دیگری به شرط صالح بودن انجام خواهد شد.